

ĐẶC ĐIỂM HÌNH THỨC NGHỆ THUẬT CỦA VĂN HỌC TRUNG ĐẠI VIỆT NAM

A- Mục tiêu bài học:

Giúp HS

- Nắm vững một số đặc điểm lớn về hình thức nghệ thuật của VH trung đại VN trong quá trình phát triển,

B. Tiến trình lên lớp:

1. ôn định tổ chức

2. Nội dung:

Hoạt động của gv và hs	Yêu cầu cần đạt
<p>?</p> <p>Nét tiêu biểu về hình thức nghệ thuật?</p> <p>Thế nào là tính quy phạm?</p>	<p>1. Tính quy phạm và phá vỡ tính quy phạm</p> <p>- Quy phạm: Là đặc điểm nổi bật bao trùm văn học trung đại. Sáng tác nghệ thuật theo công thức về nội dung và hình thức:</p> <p>+ Hình thức: sử dụng thể loại văn học cổ, niêm luật chặt chẽ thống nhất;</p> <p>+ Công thức: người (ngư, tiều, canh, mục) con vật (long, li, quy, phượng),</p>

<p>Thế nào là việc phá vỡ tính quy phạm ?</p> <p><i>Ví dụ:</i> Quốc âm thi tập - Nguyễn Trãi.</p> <p>Thế nào là trang nhã và bình dị?</p>	<p>nam phải có mày râu, nữ phải là cây liễu, yếu điệu...</p> <p>+ Phép đối: đối đoạn, đối ý, đối âm.</p> <p>=> Tính quy phạm tạo nên kiểu ước lệ đặc trưng riêng thiên về công thức trừu tượng, nhẹ về tính cá thể cụ thể trong nghệ thuật</p> <p>- Phá vỡ: khai thác ngôn ngữ dân gian, sáng tạo ra các thể thơ mới để cho hồn thơ nở hoa kết trái tự nhiên nhiều màu sắc và ngọt dịu hơn, tạo nên khuynh hướng dân chủ hoá văn học thể hiện tinh thần dân tộc mặc dù viết bằng chữ Hán nhưng thể hiện tâm hồn của người Việt.</p> <p>Vận dụng thành thạo chữ Nôm, thể thơ lục bát, song thất lục bát,...</p> <p>-ảnh hưởng: chữ viết, thể thơ, thi liệu, văn liệu</p> <p>2. Khuynh hướng trang nhã và xu hướng bình dị</p>
---	--

<p>- Đề tài, chủ đề:</p> <p>- Ngôn ngữ:</p> <p>* Tiếp thu và dân tộc hoá văn học nước thể hiện như thế nào?</p> <p>- Ngôn ngữ:</p> <p>- Thể loại:</p> <p>-T hi liệu:</p> <p>- Quá trình sáng tạo đó như thế nào?</p>	<p>- Đề tài, chủ đề: hướng tới cái cao cả trang trọng hơn cái đời thường bình dị.</p> <p>- Nghệ thuật: hướng tới vẻ tao nhã, mỹ lệ hơn vẻ đẹp thô sơ, mộc mạc.</p> <p>+ Ngôn ngữ: mang tính nghệ thuật, cách diễn đạt trau chuốt, hoa mỹ hơn là thông tục, tự nhiên.</p> <p>- Văn học gắn liền với hiện thực, đưa cái trang trọng tao nhã về gần gũi với đời sống hiện thực, tự nhiên và bình dị.</p> <p>3. Tiếp thu và dân tộc hoá tinh hoa văn học nước ngoài</p> <p>- Tiếp thu tinh hoa văn học Trung Quốc:</p> <p>+ Ngôn ngữ: dùng chữ Hán để sáng tác;</p> <p>+ Thể loại: văn vần (thể cổ phong và Đường luật), Văn xuôi: chiếu, biểu, truyền kì, tiểu thuyết,...;</p> <p>+ Thi liệu: chủ yếu điển cố, điển tích Trung Hoa.</p> <p>- Quá trình Việt hoá:</p>
--	--

Hs thảo luận, trao đổi, trả lời.

+ Sáng tạo ra chữ Nôm ghi âm tiếng Việt;

+ Việt hoá thơ Đường thành thơ Nôm Đường luật;

+ Sáng tạo nhiều thể thơ dân tộc: lục bát, song thất lục bát,... lấy thi liệu từ đời sống của nhân dân Việt Nam .